

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19Csp/241/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218205324
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2218205324.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: I. J., nar. XX.XX.XXXX, W. R. XX, V., o 293,19 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá v časti o 185,37 € so 17 %-ným ročným úrokom zo sumy 293,19 € od 06.12.2018 do zaplatenia a s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 185,37 € od 06.12.2018 do zaplatenia.

II. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaním došlým tunajšiemu súdu 07.12.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 107,82 € s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 06.12.2018 do zaplatenia a súm uvedených vo výroku I. Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril jeho právny predchodca, Sberbank Slovensko, a.s., IČO: 17321123 (zlučený so žalobcom dňa 01.08.2017; ďalej len „Sberbank“), so žalovaným rámcovú zmluvu o bežnom účte s tým, že žalovaný možnosť povoleného prečerpania nevyužil. Žalovaný bol povinný na svojom účte udržiavať dostatok finančných prostriedkov na zúčtovanie platobných príkazov, inkás, poplatkov a pod. Žalobca požaduje od žalovaného zaplatenie rozdielu medzi všetkými kreditnými a debetnými obratmi na účte žalovaného, ktorý úročil 17,9 %-ným ročným úrokom a zákonným úrokom z omeškania.

2. Rozsudkom z 27.09.2019, č. k. 19Csp/241/2018-115, tunajší súd rozhodol tak, že žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi 107,82 € s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 06.12.2018 do zaplatenia (výrok I), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II) a stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III). Na odvolanie žalobcu voči výrokom II a III Krajský súd v Trnave uznesením z 29.05.2020, č. k. 11Co/309/2019-137, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Súd na prejednanie veci v zostávajúcej časti nariadil v súlade s § 297 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie, na ktorom v ospravedlnenej neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a v neospravedlnenej neprítomnosti žalovaného vykonal dokazovanie, vec právne posúdil a rozhodol.

A. Skutkový stav

4. Na základe skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 CSP, a skutočností známych súdu v zmysle § 186 CSP v spojení s dokazovaním vykonaným listinnými dôkazmi založenými v spise: žiadosť (č. I. 4), rámcová zmluva (č. I. 5 až 10), žiadosť o program služieb (č. I. 6), dodatok k

zmluve s prílohou (č. I. 7 a 8), všeobecné obchodné podmienky (č. I. 9 až 32), sadzobník (č. I. 33 až 70), výpisy z účtu (č. I. 71 až 98), výpis z obchodného registra (č. I. 99 a 100) ustálil súd tento skutkový stav:

5. Sberbank bol obchodnou spoločnosťou - bankou zaoberajúcou sa o. i. vedením bežných účtov (všeobecne známa skutočnosť). Žalobca ako banka vykonávajúca rovnakú činnosť sa stal v dôsledku zlúčenia so Sberbank jeho právnym nástupcom (výpis z obchodného registra, č. I. 71 až 98).

6. Na základe žiadosti žalovaného (č. I. 4) podpísal Sberbank so žalovaným ako klientom dňa XX.XX.XXXX rámcovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX o bežnom účte (ďalej len „zmluva o bežnom účte“, č. I. 5 až 10), ktorá obsahovala aj tieto ustanovenia:

„1 PREDMET ZMLUVY...

1.1 Predmet rámcovej zmluvy: Odo dňa účinnosti tejto Rámcovej zmluvy Vám Sberbank otvorí a bude pre Vás viesť Bežný účet... a bude Vám k nemu poskytovať platobné a bankové služby...

...

2. VÝŠKA ÚROKOV A POPLATKY

2.1 Súhlasíte, že ... (b) ak na na Vašom Bežnom účte vznikne Prekročenie, budete povinný platiť úrok z Prekročenia vo výške Úrokovej sadzby z Prekročenia.

...

4. SÚČASTI ZMLUVY

4.1 Súčasti zmluvy: ... práva a povinnosti medzi Vami a nami, ktoré nie sú výslovne upravené v tejto Zmluve, sa riadia našimi VOP a Sadzobníkom poplatkov..., ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto Zmluvy..."

7. V ten istý deň podpísal Sberbank so žalovaným ako klientom rámcovú zmluvu (č. I. 5), ktorej čl. 2 s názvom „Výška úrokov a poplatky“ obsahoval aj toto ustanovenie:

„2.2 Poplatky: Súhlasíte, že za všetky produkty a služby Sberbank budete platiť Poplatky podľa Sadzobníka poplatkov.“

8. V ten istý deň podpísal Sberbank so žalovaným ako klientom dodatok k rámcovej zmluve (č. I. 7), ktorá v prílohe (č. I. 8) obsahovala opis „hlavných vlastností... prekročenia...“ vrátane týchto ustanovení:

„Druh úveru spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania s možnosťou prekročenia na bežnom účte s revolvingovým čerpaním a splácaním

Možnosť prekročenia áno, z dôvodov uvedených v dodatku...

...“

9. Žalovaný možnosť povoleného prekročenia nevyužil (nepopreté tvrdenie žalobcu).

10. Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“; č. I. 9 až 32), ktoré žalovaný nepodpísal, obsahovali o. i. toto ustanovenie:

„Prekročenie je automaticky vykonané prečerpania, pri ktorom Banka umožňuje Klientovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho Bežného účtu...“

11. Sadzobník poplatkov Sberbank Slovensko platný od 02.09.2013, ktorý žalovaný nepodpísal, určoval poplatok za upomienky zaslané majiteľovi účtu v nepovolenom prečerpaní/prekročení v sume 10 € (sadzobník, č. I. 36).

12. Na účte žalovaného sa vykonávali kreditné a debetné operácie označené položkami call loans CR, customer lending, a pod. Medzi ne patria aj položky označené ako „KTK-POSKYTN. ZMENA, UPOMIENKY“ a „Popl. upomienka SU Housing SR“, ktorá predstavuje poplatok za upomienku k hypotekárnemu úveru v omeškaní (vyjadrenie žalobcu, č. I. 151). Právny predchodca žalobu vyúčtoval žalovanému prvý spomínaný poplatok 6-krát v celkovej výške 60 € a druhý spomínaný poplatok 12-krát v celkovej výške 250 €.

13. Žalovaný žalobcovi žalovanú sumu nezaplatil (nesporná skutočnosť).

B. Právne posúdenie

14. Žalobca si svoj nárok odvodzuje z rámcovej zmluvy o bežnom úvere, ktorú so žalovaným podpísal jeho právny predchodca. Právny predchodca žalobcu sa v čl. 1 ods. 1.1 rámcovej zmluvy zaviazal otvoriť a viesť pre žalovaného bežný účet a poskytovať mu za odplatu bankové a platobné služby za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícií zmluvy o bežnom účte podľa § 708 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“). Keďže strany si v čl. 2 ods. 2.1 a dodatku k zmluve v spojení s jeho prílohou a s bodom 1.1 VOP (ktoré sa stali podľa čl. 4 ods. 4.1 zmluvy jej neoddeliteľnou súčasťou), dohodli aj možnosť automaticky vykonaného prečerpania, pri ktorom banka umožňuje disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku bežného účtu, zmluva sa spravuje v zmysle § 710 OBZ aj ustanoveniami zmluvy o úvere § 497 a nasl. OBZ. Vzhľadom na tieto záväzky uzatváral právny predchodca žalobcu zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaného identifikovali ako podnikateľa, je zrejmé, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Zároveň sa tým žalobca a jeho právny predchodca považuje podľa § 1 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch aj za veriteľa podľa § 2 písm. b) tohto zákona a žalovaný za spotrebiteľa podľa § 2 písm. c) tohto zákona. V dôsledku povahy strán a predmetu plnenia tak zmluva, ktorú spolu zmluvné strany uzatvorili, spĺňa aj definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme prekročenia podľa § 1 ods. 5 v spojení § 2 písm. f) tohto zákona, a vzťah medzi nimi sa riadi preto aj týmto zákonom.

15. Pokiaľ ide o žalobcom uplatňovaný poplatok za vedenie účtu a jeho prípadné úročenie, tento súd vyhodnocoval v rozsudku z 27.09.2019, č. k. 19Csp/241-2019-115, ktorým žalobcovi tieto poplatky priznal výrokom I, ktorý sa stal právoplatným 05.11.2019.

16. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že na účte žalovaného vykonával právny predchodca žalobcu a od 01.08.2017 žalobca v dôsledku zlúčenia podľa § 69 ods. 3 OBZ určité kreditné a debetné operácie, výsledkom ktorých bol k 31.01.2018 rozdiel v podobe debetného (záporného) zostatku uplatneného žalobou v sume 293,19 €. Z tejto sumy predstavovali poplatky za vedenie účtu sumu 107,82 €, o ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť nároku, žalobca na výzvu súdu doplnil skutkové tvrdenia o vysvetlenie jednotlivých položiek výpisov. Z vyjadrenia žalobcu súd v rámci vykonaného dokazovania zistil, že pre rozhodnutie dôležitá časť týchto položiek sa týkala poplatkov za upomienky.

17. Povinnosť platiť poplatky bola upravená v č. I. 2 ods. 2.2 rámcovej zmluvy a v sadzobníku, na ktorý toto ustanovenie odkazovalo. Z tejto úpravy je jasné, že poplatok za upomienku zodpovedá povinnosti žalovaného ako spotrebiteľa zaplatiť žalobcovi (jeho právnomu predchodcovi) ako dodávateľovi paušalizovanú náhradu nákladov, ktorej právny základ a výšku určil dodávateľ jednostranne (v sadzobníku). Keďže tieto poplatky za upomienky sa neopierajú o žiadne protiplnenie zo strany žalobcu ani jeho právneho predchodcu a ich účelom je sankcionovať spotrebiteľa za omeškania s dlhom (v danej veci najmä za omeškanie s platením hypotekárneho úveru), z právneho hľadiska predstavuje spomenutá konštrukcia zmluvnú pokutu, ktorá však musí byť písomná (§ 544 ods. 2 OZ). Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že rámcová zmluva bola podpísaná oboma zmluvnými stranami, avšak táto neobsahuje úpravu poplatku za upomienku. Naopak, sadzobník, ale ani všeobecné obchodné podmienky podpísané neboli. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie z 30.11.2011, sp. zn. 2Cdo/345/2010) potom ale platí, že ak listina nebola podpísaná, dojednania, ktoré sú v nej obsiahnuté a pre ktoré zákon (tu: § 544 ods. 2 OZ) vyžaduje písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné (§ 46 ods. 1 OZ). Z tohto dôvodu žalobca nemá nárok na sumu zodpovedajúcu poplatkom za upomienku (60 € + 250 = 310 €).

18. Žalobca a jeho právny predchodca preto nepostupovali správne, keď žalovanému takéto poplatky účtovali ako debetné transakcie, a tým znižovali kladný zostatok na jeho účte. Pretože žalobcom vyčíslený a žalobou požadovaný debetný zostatok (293,19 €) nedosahuje sumu neoprávnené vyúčtovaných poplatkov (310 €), žalovaný nemá povinnosť žalobcovi tento dlh zaplatiť, čo sa z rovnakých dôvodov vťahuje aj zostávajúcu časť príslušenstva pohľadávky. Rozsudok z 27.09.2019, 19Csp/241/2018-115, ktorým bolo rozhodnuté o časti žalovaného nároku, síce medzičasom nadobudol

právoplatnosť, a súd je ním preto viazaný, no to nič nemení na tom, že vo zvyšku je na základe vyššie uvedených úvah potrebné žalobu zamietnuť ako nedôvodnú (výrok II).

19. Pri rozhodovaní o náhrade trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že žalobcovi ako celkovo neúspešnej strane (z jeho pohľadu 107,82 € : 185,37 €) nárok na ich náhradu podľa § 255 ods. 1 CSP a contrario nepatrí a žalovaný by síce nárok na ich náhradu podľa cit. ustanovenia mal, no pretože mu v konaní pre jeho neúčast' žiadne trovy nevznikli, súd mu tento nárok v zmysle judikatúry (R 72/2018) nepriznal (výrok III).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).